

da Spørgsmaalet var om at udlægge en ny Vandkreds, undladt at tage Kristrup bort fra Randers. Det er dog noget forfælsket i alt Fald. Grunden er i øvrigt ganske naturlig den, at Randers By vil blive en forholdsvis for lille Kreds. Randers har kun lidt over 16,000 Mennesker, og da man gennemgaaende mener, at Købstadkredse kunne være lidt større end Vandkredse, saa vilde det være underligt at udlægge Randers til en Kreds paa 16,000 og saa faa en Vandkreds ved Siden af paa 18,000. Udvalget har villet det omvendte Forhold, at, ligesom Horsens har 16—18,000 Mennesker, Randers saa ogsaa faar 18,000, men Vandkredsen bliver lidt mindre. Dertil kommer saa den Grund, som er mig bekendt, at Folk, der ere jagthundige paa Stedet, udtale, at Kristrup er netop at opfatte som og vil i Fremtiden udvikle sig mere og mere til at blive en Forstad til Byen.

Jeg skal til Slutning kun gøre nogle Bemærkninger i det hele taget over for Mindretallets Fremstilling af denne Sags tidligere Historie. Jeg tilstaaer, at jeg er bleven noget forundret ved det Billede, der i den Henseende af Mindretallet blev givet af Fortiden. Jeg tillod mig allerede i Betænkningen paa Flertallets Vegne at tilføje en enkelt Ytring, et Forbehold over for hele denne Fremstilling, og navnlig gjorde jeg opmærksom paa, at Mindretallet i sin Historiefortælling har udeladt det, som utvivlsomt for alle maatte anses for at være Hovedsagen i den historiske Udvikling, nemlig Tingets Beslutning af 1872. Og hvorfor er det nødvendigt et Hovedpunkt? Jo, allerede af den Grund, at det er den eneste Beslutning, som Tinget har taget i denne Sag lige fra 1872 indtil 1887. Jeg skal dog vel mene, at Udviklingen gennem denne lange Række Aar maa fortrinnsvis behøves af den Beslutning, Folketinget her tog. Mindretallet siger da: De have ikke forbigaaet dette, idet der anføres, at man har henvist til tidligere Betænkningers Meddelelser om denne Sag. Men naar man saa ser disse tidligere Meddelelser i Betænkningerne efter, saa finder man til sin Overraskelse, at denne saa væsentlige Dagsorden af 1872 ikke heller er meddelt i de tidligere Betænkninger. Jeg tror, at den har stor Interesse og Vægt til Behyldning af Folketingets Standpunkt i denne Sag paa tidligere Tidspunkter, og jeg vil med den højterede Formands Tilladelse læse den op. Det var altsaa i 1872, at Udvalget indstillede og Folketinget vedtog følgende Overgang til Dagsordenen: „I Betragtning af

at Grundlovens § 32 hverken ifølge sin Ordlyd eller efter den Fortolkning, Lovgivningen har givet den efter dens Anvendelse, gør det til en Nødvendighed under de nuværende Forhold at forsøge Valgkredsene, og i Betragtning af, at Drettelsen af flere saadanne Kredse i øvrigt findes utilraadelig, gaar Tinget over til den næste Sag paa Dagsordenen.“ Jeg tror, at dette den Gang var og har været i en lang følgende Række Folketingets virkelige Standpunkt, og jeg skal dog tage meget fejl, om det ikke er dets Standpunkt i Grunden endnu den Dag i Dag. Men det ærede Mindretal gaar ud fra det Tidspunkt, da Mindretallet mener, at Folketingets ny Standpunkt om det store Medlemstal skulde være fremtraadt, altsaa fra Samlingen 1873—74. Mindretallet siger, at der stiller Folketinget sig paa det store Medlemstals Standpunkt, og det har det saa hævdet i alle følgende Tider. Jeg kan ikke lade dette staa; thi det er efter min oprigtige Mening ikke rigtig. I 1874 blev altsaa et Forslag om Folketingsvalgkredsens Fordeling forelagt og behandlet af et Udvalg, for hvilket S. N. Hansen var Formand og Ordfører. Han havde ogsaa i 1872 ført Ordet for den Dagsorden, som jeg nu meddelte, og saaet den vedtagen i Tinget, og Udvalgets Ordfører siger da paa Flertallets Vegne: „Den ærede Indenrigsminister og Mindretallet i Udvalget vare af den Formening, at Grundlovens § 32 medførte en tvungende Nødvendighed for allerede nu at skrive til en Forøgelse af Valgkredsens Antal. De Grunde, Flertallet anfører mod den nævnte Grundlovsparagraf, skulle vi ikke her gentage, men kun henpise til dem og udtale, at vi ikke have fundet dem svækkede ved, hvad der hidtil er fremkommet imod dem.“ Det sagde Ordføreren i 1874. Smidlertid gik Forhandlingen i Udvalget videre, man frevode den Gang fra Højres Side en større Forøgelse af Kredse, og der kunne ærede Medlemmer, ved at gennemløse Forhandlingerne fra den Gang, tydelig se, hvorledes Ordføreren omtrent siger som saa: Ja, ville I have Kredse forøgede, skulle I ogsaa faa Kærligheden at føle, saa skulle I saa dem op til 125, og det siger han i den aabenbare Forventning, at med den Beslutning vil der ikke komme mere ud af denne Sag for det første, og saaledes gik det ogsaa. Der blev ikke taget nogen Beslutning om denne Sag i Tinget, og Resultatet blev det, som jeg ogsaa antager, at den ærede Ordfører har ventet, nemlig at denne Sag blev henlagt i en lang Række. Denne Beslutning — altsaa ikke nogen Beslutning i Tinget — men den Beslutning, som blev tagen i Udvalget, den Dagsorden,